

وضعیت زباله‌های مشهد از زبان آمار

۲ هزار تن

روزانه در شهر مشهد حدود ۷۵۰تن زباله مخلوط و حدود ۲۴۰تن زباله بازیافتی جمع‌آوری می‌شود.

۱۰ شغل

با بازیافت کامل هر تن زباله می‌توان در سال ۱۰اشتغال پایدار ایجاد کرد.

هاری هنوز هم قربانی می‌گیرد

ششم مهر روز جهانی مبارزه با هاری است؛ بیماری کشنده‌ای که بر اثر حمله ویروسی به سیستم عصبی ایجاد می‌شود. اصلی‌ترین راه سرایت این بیماری، گزیدن حیوانات است. گربه‌سانان نیز از راه پنجه کشیدن این بیماری را منتقل می‌کنند. زیرا این حیوانات دائم مشغول لیسیدن پنجه‌هایشان هستند و از این طریق با پنجه‌های آلوده به بزاق، ویروس را به انسان منتقل می‌کنند. برخی علائم این بیماری در انسان شامل خستگی، بی‌اشتهایی، افسردگی، بی‌قراری، سوزش، خارش و درد در محل گزش است. هرسال سازمان‌هایی از جمله سازمان دام‌پزشکی و اداره مدیریت بیماری‌های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌کوشند تا آگاهی افراد جامعه از این بیماری افزایش یابد. زیرا بر اساس آمار، سالانه ۵۶ هزار نفر در دنیا در اثر هاری جان‌شان را از دست می‌دهند.

- اقدام‌های نخست در برخورد با گزیدگی حیوان
 - خارج کردن ویروس از محل زخم نخستین اقدام است. در این مرحله باید با آب و صابون و با برس به مدت ۱۰ تا ۱۵ دقیقه محل زخم را شست و شوداد. با رعایت این نکته می‌توان تا ۵۰ درصد از ابتلا به بیماری پیشگیری کرد.
 - خارج کردن کف صابون از لایه‌لای زخم اقدام دیگری است و باید با استفاده از شیلنگ و فشار آب، کف صابون باقی‌مانده در لایه‌لای زخم را کامل شست و شوداد.
 - یادمان باشد که نباید محل زخم را بست یا بخیه زد، مگر در صورت جراحت شریان‌های خون‌ریزی دهنده.
 - مراجعه به مرکز بهداشت در نزدیکی محل سکونت، اقدام فوری دیگری است که پس از مراقبت‌های اولیه باید انجام داد و آکسن و سرم‌های را دریافت کرد.
 - نکته مهم
- در ایران هر نوع گزیدگی حیوان باید مشکوک به هاری در نظر گرفته شود و فرد را فوری به مراکز بهداشتی و درمانی رساند.

درمانگاه

ایمپلنت محدودیت سنی ندارد

- شهروند: پدرم ۶۵ سال دارد. برخی دندان‌هایش تخریب شده است و دیواره‌ای ندارد. حالاً می‌خواهیم باقی‌مانده دندان‌هایش را بکشیم و ایمپلنت کنیم. آیا برای سن او ایمپلنت جواب می‌دهد یا اینکه باید از دندان مصنوعی استفاده کنیم؟ همچنین می‌خواستم بدانم که فرایند کشیدن دندان‌ها و کار گذاشتن دندان‌های جدید چقدر زمان می‌برد؟
- ایمپلنت محدودیت سنی ندارد، ولی باید شرایط سیستمی بیمار کنترل شود. برای نمونه چنین بیماری اگر دیابت دارد، باید کنترل شده باشد، بیماری زمینه‌ای منجر به پوکی استخوان نداشته باشد، در حال شیمی درمانی، رادیوتراپی یا درمان با کورتون نباشد. همه این موارد که بررسی شد، تصمیم درباره استفاده از ایمپلنت گرفته می‌شود. از کشیدن دندان‌ها تا گذاشتن دندان‌های جدید حدود شش ماه زمان می‌برد.

- شهروند: من به نظافت دندان‌هایم خیلی اهمیت می‌دهم. مرتب مسواک می‌زنم و از نخ دندان استفاده می‌کنم. با وجود این، دندان‌هایم پس از مسواک زدن، خیلی سریع جرم می‌گیرد. احساس می‌کنم ماده زبری روی دندان‌هایم را گرفته است، در حدی که می‌توان با ناخن آن ماده را از روی دندان برداشت. این جرم بوی نامطبوع و آزار دهنده‌ای هم دارد. به نظرتان علتش چیست و چه کار باید بکنم؟

برخی از بزاق‌ها حالت اسیدی دارند و جرم‌ساز هستند. برای رفع این مشکل نمی‌توان کاری کرد. باید مراقبت‌های بهداشتی‌تان را بیشتر کنید. توصیه می‌کنم حتماً سالی یک بار برای جرم‌گیری کامل پیش دندان‌پزشک بروید. شیوه مسواک زدن‌تان را هم اصلاح و هر سه ماه یک بار مسواک‌تان را عوض کنید. استفاده مرتب از نخ دندان نیز به رفع جرم‌های دندان‌های کمک زیادی می‌کند.

زباله‌پچی

روش‌هایی برای تفکیک و بسته‌بندی زباله‌های خانگی که قرار است بازیافت شوند

طرح: رضا خانگی / شهرآرا

سمیرا شاهیان

سوزه روز

اگر زباله‌ها بازیافت شدند نبودند، نیاز نبود تا این اندازه به دسته‌بندی و جداسازی آن‌ها فکر کنیم. کافی بود یکی دو ملاحظه ایمنی را رعایت کنیم و تمام. اما امروزه حجم زیاد زباله‌های

تولیدی، کمبود جابرای دفن آن‌ها و کمبود منابع برای ساخت مواد اولیه و سایر مورد نیاز زمان سبب شده است تا صنعتی به نام بازیافت شکل بگیرد. صنعتی که متکی بر همین زباله‌های تولیدی روزانه ماست تا بتواند با آن‌ها وسایل جدیدی بسازد. کارخانه‌های بازیافت پسماند نیز از همین رو ساخته شده‌اند. زباله‌ها به

آنجا که می‌رسند، روی نوارهای نقاله قرار می‌گیرند و هر کدام سرنواشتی تازه پیدا می‌کنند. البته کار همیشه به همین آسانی نیست. گاهی ماشین‌روندان بابتی توجهی به زباله‌های تولیدی‌مان، راه‌راهی بازیافت آن‌ها نمی‌بینیم. برای نمونه وقتی زباله‌های تر و خشک را در یک کیسه جمع و جلودر خانه‌مان می‌گذاریم، این مواد تابه کارخانه

پسماند برسد، قابلیت‌هایشان را از دست می‌دهند و دیگر در چرخه بازیافت قرار نمی‌گیرند. در مطلب پیش‌رو به انواع زباله‌های خشک نگاه می‌انداخته‌ایم و روش‌هایی برای جمع‌آوری و تفکیک آن‌ها در خانه پیشنهاد داده‌ایم. مطالعه این مطلب و یادآوری برخی نکات حتی اگر تکراری باشد، خالی از لطف نخواهد بود.

نان هم نوعی زباله خشک به شمار می‌رود، با این تفاوت که احترام دارد. برای اینکه حرمت‌نان، این برکت‌سفره‌هایمان حفظ شود، می‌توانیم نان‌های استفاده‌نشده را پیش از اینکه در دسته‌بندی زباله خشک قرار بگیرند، در سیدی مخصوص و تمیز نگهداری و در زمان مناسب آن‌ها را آسیاب کنیم. خانم‌های خانه‌دار با استفاده از این پودر می‌توانند آرد سوخاری تهیه کنند. همچنین می‌توانید نان‌های خشک را در فریزر نگهداری و برای غذاهای آبدار از آن‌ها استفاده کنید. البته همیشه نان‌ها سالم نمی‌مانند و گاهی به علت بروز کپک یا مشکل دیگری باید از مصرف‌شان خودداری کرد. در این مواقع می‌توانید نان‌ها و بیسکویت‌های دور ریختنی را در سطل یا کیسه مخصوص نگهداری کنید و هر زمان که مقدار درخورتوجهی شد، به مراکز مبادله زباله خشک تحویل دهید. فراموش نکنیم که همیشه بخشی از نان‌های خشک می‌تواند غذای پرندگان باشد و باید آن را در جای مناسب برای این موجودات قرار دهیم.

نان

جدا کردن زباله‌های تر و خشک کمترین کاری است که می‌توانیم برای کمک به روند بهتر بازیافت انجام دهیم، اما اگر بخواهیم کار را به بهترین شکل ممکن به سرانجام برسانیم و همچنین مجبور نباشیم به علت آنباشت زیاد بازیافت در خانه، هر هفته به مراکز مبادله پسماند سر بزنیم، باید روش‌های درست و اصولی بسته‌بندی پسماند‌ها را هم یاد بگیریم، هنری که کدبانوی خانه‌دار باید آن را بداند.

شیشه و آینه

آشپزخانه پر است از ظرف‌های بلوری، شیشه‌ای و چینی و دور از ذهن نیست که استفاده از این ظروف با خطر شکستن همراه باشد. اگر در منزل یا محیط کار یا هر جایی که سامان دهی زباله‌ها در آنجا به عهده شماست، ظرفی شکست، خرده شیشه‌ها را بدون ملاحظه درون سطل زباله نریزید. شما می‌توانید شیشه‌ها را در پوششی جداگانه بسته‌بندی کنید و نام محتویات بسته را روی آن بنویسید. این کار افزون بر اینکه وظیفه شهروندی شما در زمینه تفکیک زباله است، وظیفه انسانی نیز به شمار می‌رود. زیرا باید به گونه‌ای رفتار کنیم که زباله‌های ما به پاکبانان محترم آسیبی نرساند. همچنین شیشه‌هایی مانند پیرکس قادرند دماهای زیاد را تحمل کنند و بهتر است آن‌ها را که با بقیه شیشه‌ها به خوبی ذوب نمی‌شوند، یک جا قرار ندهید.

ما روزانه خریدهایی داریم که در بسته‌بندی‌های مقوایی عرضه می‌شوند. این خریدها انواع مختلفی دارد و از جعبه‌های مواد غذایی مانند پیتزا، رشته آش، آرد، بیسکویت تا جعبه‌های کفش و کارتن‌های بلورها و چینی و یخچال و... را شامل می‌شود. شاید بیراه نباشد اگر بگوییم روزانه یک زباله کاغذی یا کاغذی‌ای داریم که لازم است این‌ها را در سطل یا کیسه پلاستیکی جداگانه و دور از زباله‌های تر جمع‌آوری و تا زمان تحویل به خودروهای بازیافت یا ایستگاه‌های مبادله زباله خشک، نگهداری کنیم.

کارتن و کاغذ

قوطی‌های مایع ظرف‌شویی و دست‌شویی، قوطی شامپوها، دستکش‌های ظرف‌شویی و یک بار مصرف، سفره‌های پلاستیکی، قوطی‌های شربت، ظروف یک بار مصرف غذا و هر زباله‌ای شبیه این‌ها را نیز باید جداگانه جمع‌آوری کنید. یادتان باشد شیشه‌های سموم و شیشه‌های شربت را در صورتی که محتوای داخل آن‌ها مصرف نشده است، ابتدا داخل جابه خالی کنید. این دسته از زباله‌ها چون درشت هستند، حجم درخورتوجهی را اشغال می‌کنند. بنابراین می‌توانید آن‌ها را هر هفته به ایستگاه‌های مبادله زباله خشک تحویل دهید تا فضای زیادی از آشپزخانه یا بالکن را اشغال نکند.

پلاستیک‌ها و پت‌ها

پیش از توضیح این دسته از زباله‌ها، یادآوری کنیم که برچسب داشتن بسته‌بندی در این باره اهمیت زیادی دارد. زباله‌های تیز و برنده مانند تیغ‌های بهداشتی، ژیلت، سوزن آمپول، سوزن ته گرد و میخ‌های معیوب، کارتن‌های شکسته شده و... به علت اینکه احتمال دارد در دست پاکبانان خراش و بریدگی ایجاد کنند و سلامتی و ایمنی آن‌ها را به خطر بیندازد، باید تفکیک شوند. شما می‌توانید یک قوطی پلاستیکی یا کارتن را به این زباله‌ها و دور ریختنی‌های مشابه اختصاص دهید و آن‌ها را در سطل زباله بیندازید. بهتر است دور کارتن یا قوطی پلاستیکی را نیز با چسب نواری مسدود کنید.

زباله‌های تیز و برنده

در هر خانه‌ای پیش می‌آید که وسیله‌ای برقی سرنا سازگاری بردارد و کارایی گذشته‌اش را نداشته باشد. در چنین موقعیت‌هایی گاهی می‌خواهیم قناعت یا صرفه‌جویی اقتصادی کنیم و از خرید دوباره آن وسیله برقی سر باز می‌زنیم و روبرو به تعمیرش می‌آوریم، اما این کار همیشه هم جواب نمی‌دهد. اتوی برقی، دستگاه‌های رایانه‌ای بازی، وسیله‌های برقی کوچک آشپزخانه، سیم‌های رابط، سه‌یا چهارراهی‌های برق، کابل آنتن، کابل دستگاه‌های الکترونیکی مانند رایانه و... جزو زباله‌های الکترونیکی هستند و آن‌ها را باید جداگانه به ایستگاه‌های بازیافت زباله تحویل دهیم.

زباله‌های الکترونیکی

لامپ‌ها

لامپ‌هایی مانند فلورسنت‌ها حاوی جیوه هستند و شمانمی‌توانید آن‌ها را با مواد بازیافتی دور بریزید.

سیدی‌ها

این دسته از دور ریختنی‌ها ترکیبی از فلزات، پلاستیک و مواد دیگر هستند که بخش زیادی‌شان بازیافت شدنی نیست و نباید با مواد بازیافتی جمع‌آوری شوند.

چوب‌لباسی‌ها

دانستن اینکه این وسایل از چه نوع پلاستیکی تشکیل شده است، کار مشکلی است. از همین رو به دلیل دشواری بازیافت این مواد گاهی مجبور می‌شوند که آن‌ها را از بین ببرند.

زباله‌های واقعی

پیش‌تر گفته شد زباله‌ای بازیافت نمی‌شود و بعضی دور ریختنی‌ها به معنای دقیق کلمه زباله هستند. حواستان باشد مواد زیر را هرگز نباید بین مواد بازیافتی جاداد.

قوطی‌های اسپری

حتی یک میلی لیتر از آئروسل مانند اسپری مو... و درون اسپری باقی بماند، آن را به زباله‌های خطرناک تبدیل می‌کند. بنابراین ابتدا آن را باید کامل خالی، سپس محل بازیافت را بررسی کنید تا مطمئن شوید خالی از گاز درون اسپری باشند. پیش از دور ریختن این دست زباله‌ها، کلاهک پلاستیکی آن را بردارید.

مصلح ساختمانی

جای بقایای مصالح ساختمانی در میان زباله‌ها نیست. برای جمع‌آوری این مواد، شهروندان باید با کس ویژه از شهرداری بخواهند.

فوم‌ها

فومی که در کارتن تخم مرغ و فتنج‌های قهوه کاربرد دارد، شکل فشرده پلی استایلن است که نباید آن‌ها را درون زباله‌های بازیافتی بریزید، چون مراحل بازیافت سختی دارند.

پوشک و امثال آن و حتی زباله سرویس‌های بهداشتی را جداگانه داخل کیسه پلاستیکی قرار دهیم. این بخش از تفکیک زباله‌ها را بیشتر باید با رویکرد فرهنگ شهروندی و داشتن جامعه‌ای سالم انجام بدهیم. ما همیشه باید به سلامت پاکبانان محترم بیندیشیم و احتمال بروز بیماری در آن‌ها را کاهش دهیم.

در مقیاس خانگی‌اش، در روزهای دشوار بحران کرونا بیشتر وجود داشت، در دوره‌ای که به شهروندان توصیه می‌شد ماسک‌ها و دستمال‌های کاغذی استفاده شده را جدا از دیگر زباله‌ها جمع‌آوری کنند و روی بسته آن‌ها نیز نوشته شود زباله عفونی. در روزهای معمولی نیز باید به این مهم توجه کرد و کوشید که باند، چسب زخم، سرنگ،

زباله‌های عفونی مانند آنچه از بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی و درمانی جمع‌آوری می‌شوند، در این دسته قرار می‌گیرند و به علت خطری که دارند هرگز وارد چرخه بازیافت نمی‌شوند. این مواد در مرکز دفن زباله نیز در بخش مجزایی تخلیه می‌شوند و تمهیدات بهداشتی ویژه‌ای برای آن‌ها به کار می‌رود. مصداق این دسته از زباله‌ها

زباله‌های عفونی